

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS
2007 m. gegužės 10 d.*

Byloje C-508/04

dėl 2004 m. gruodžio 8 d. pagal EB 226 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo,

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama M. van Beek ir B. Schima, padedamų *Rechtsanwalt* M. Lang, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Austrijos Respubliką, atstovaujamą E. Riedl ir H. Dossi, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovė,

* Proceso kalba: vokiečių.

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai R. Silva de Lapuerta (pranešėjas), G. Arestis, J. Malenovský ir T. von Danwitz,

generalinė advokatė J. Kokott,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2007 m. sausio 11 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Ieškiniu Europos Bendrijų Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad Austrijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, p. 7, toliau – direktyva) 1 straipsnį, 6 straipsnio 1–4 dalis, taip pat 7, 11, 12, 13, 15 straipsnius, 16 straipsnio 1 dalį ir 22 straipsnio b punktą.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

2 Direktyvos 1 straipsnyje pateikti keli apibrėžimai, tarp kurių yra tokie:

„e) *natūralios buveinės apsaugos būklė* reiškia poveikių natūralioms buveinėms ir joms tipiškomis rūšims visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jų natūraliam paplitimui, struktūrai ir funkcijoms bei jos tipišku rūšių ilgalaikiam išlikimui 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje.

Natūralios buveinės apsaugos būklė laikoma „gera“, kai:

— jos natūralus paplitimo arealas ir jos padengiami plotai tame areale yra stabilūs arba didėja,

ir

— egzistuoja ir tikėtina, kad ateityje neišnyks jos ilgalaikiam palaikymui būtina specifinė struktūra ir funkcijos,

ir

— jai tipišku rūšių apsaugos būklė yra gera pagal i punkte pateiktą apibrėžimą;

<...>

g) *Bendrijos svarbos rūšys* – tai 2 straipsnyje apibrėžtoje teritorijoje egzistuojančios rūšys, kurios:

i) yra nykstančios, išskyrus rūšis, kurių natūralaus paplitimo arealas siekia tos teritorijos pakraštį ir kurioms negresia išnykimas ar kurios nėra pažeidžiamos vakarų Palearktikos regione;

arba

ii) yra pažeidžiamos, t. y. manoma, kad netolimoje ateityje jos gali būti perkeltos į nykstančiųjų kategoriją, jei ir toliau veiks tai lemiantys veiksniai;

arba

iii) yra retos, t. y. rūšys, kurių mažos populiacijos šiuo metu nėra nykstančios ar pažeidžiamos, bet yra pavojus, kad jos gali tokiomis tapti; rūšys gyvena mažose geografinėse teritorijose arba yra retai išsidėsčiusios didesnėje teritorijoje;

arba

iv) yra endeminės ir reikalauja išskirtinio dėmesio dėl specifinio jų natūralios buveinės pobūdžio ir (arba) dėl jų naudojimo galimo poveikio jų buveinei ir (arba) jų apsaugos būklei.

Tokios rūšys yra arba gali būti įtrauktos į II ir (arba) IV ar V priedus;

- h) *prioritetinės rūšys* reiškia g punkto i papunktyje nurodytas rūšis, už kurių apsaugą Bendrija yra ypač atsakinga, atsižvelgiant į jų natūralaus paplitimo arealo dalį, patenkančią į 2 straipsnyje nurodytą teritoriją; šios prioritetinės rūšys II priede yra pažymėtos žvaigždute (*);
- i) *rūšies apsaugos būklė* reiškia atitinkamą rūšį veikiančių poveikių visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jos populiacijos paplitimui ir gausumui 2 straipsnyje nurodytoje teritorijoje;

Rūšies apsaugos būklė laikoma „gera“, kai:

- atitinkamos rūšies populiacijos pokyčių duomenys rodo, kad ji pati pajėgi ilgą laiką išlikti kaip gyvybingas jos natūraliosios buveinės komponentas,

ir

- rūšies natūralaus paplitimo arealas nemažėja ir nėra tikėtina, kad bus sumažintas ateityje,

ir

- yra ir tikriausiai bus pakankamai didelė buveinė, kurioje jos populiacija galės išlikti ilgą laiką;

<...>

- 1) *speciali saugoma teritorija* – tai Bendrijos svarbos teritorija, kurią valstybės narės įsteigė įstatymu, administraciniu aktu ir (arba) sutartimi ir kurioje yra taikomos būtinos apsaugos priemonės, skirtos palaikyti ar atkurti natūralių buveinių ir (arba) rūšių, kurioms teritorija yra įsteigta, gerą apsaugos būklę bei populiacijas.“

- 3 Pagal direktyvos 6 straipsnio 1 dalį „specialioms saugomoms teritorijoms valstybės narės nustato būtinas apsaugos priemonės, tarp jų, jei reikia, atitinkamus tvarkymo planus, parengtus specialiai šioms teritorijoms ar integruotus į kitus plėtros planus, ir atitinkamais įstatymais nustatytas administracines arba sutartyje numatytas priemonės, kurios atitinka teritorijoje esančių į I priedą įtrauktų natūralių buveinių tipų ir į II priedą įtrauktų rūšių ekologinius reikalavimus“.

- 4 Direktyvos 6 straipsnio 2 dalyje numatyta: „valstybės narės imasi priemonių, siekdamos specialiose saugomose teritorijose išvengti natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo, taip pat rūšių, kurių apsaugai buvo įsteigtos specialios saugomos teritorijos, trikdyimo, jei toks trikdymas galėtų būti reikšmingas <...> direktyvos tikslų atžvilgiu.“

- 5 Direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Jei nėra kitos priimtinos alternatyvos ir nukrypti leidžiančios nuostatos taikymas netrukdo palaikyti atitinkamos rūšies populiacijų gerą apsaugos būklę jų natūralaus paplitimo areale, valstybės narės gali nukrypti nuo 12, 13 ir 14 straipsnių bei 15 straipsnio a ir b punktų:

a) siekdamos apsaugoti laukinę fauną ir florą bei išsaugoti natūralias buveines;

- b) siekdamas išvengti didelės žalos, ypač pasėliams, naminiams gyvuliams, miškams, žūklės plotams, vandenims ir kitoms nuosavybės rūšims;

 - c) atsižvelgdamos į visuomenės sveikatą ir saugą arba dėl kitų įpareigojančių priežasčių neatsižvelgti į visuomeninius interesus, įskaitant socialinio ar ekonominio pobūdžio, į pirminės svarbos gamtinei aplinkai naudingas pasekmes;

 - d) mokslo tiriamojo darbo ir švietimo tikslais, siekiant šių rūšių populiacijų atkūrimo ir reintrodukcijos bei dėl šiems tikslams įgyvendinti būtino veisimo, įskaitant dirbtinį augalų dauginimą;

 - e) siekdamos griežtai kontroliuojant leisti atrankos būdu ir ribotais kiekiais imti ir laikyti ribotą tam tikrų į IV priedą įrašytų rūšių egzempliorių skaičių, kuri nustato kompetentingos nacionalinės institucijos.“
- 6 Direktyvos 22 straipsnio b punktas būtent skelbia, jog valstybės narės „užtikrina, kad tyčinė bet kurių rūšių, kurios yra nevietinės valstybių narių teritorijose, introdukcija į gamtą būtų reguliuojama taip, kad tai nekenktų natūralioms buveinėms jų natūralaus paplitimo ribose arba laukinei vietinei florai ir faunai, o jei valstybė narė mano, kad tai yra būtina, tokią rūšių introdukciją uždraudžia“.

Austrijos žemių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatos, kurių atitikties sirektyvos nuostatoms yra ginčijama

Žemutinės Austrijos žemė

- 7 Aptariamoms šioms nuostatomis: Žemutinės Austrijos medžioklės įstatymo (*Niederösterreichisches Jagdgesetz, LGBl. (Niederösterreich)* Nr. 76/74, 1974, toliau – *Nö JagdG*) 95 straipsnis, Žemutinės Austrijos aplinkos apsaugos įstatymo (*Niederösterreichisches Naturschutzgesetz, LGBl. (Niederösterreich)* Nr. 87/00, 2000, toliau – *Nö NSchG*) 9 straipsnio 5 dalis, 17 straipsnio 5 dalis, 20 straipsnio 4 dalis, taip pat 21 ir 22 straipsniai.
- 8 *Nö JagdG* 95 straipsnyje numatyta:

„1. Draudžiami visi neatrankinės medžioklės būdai. Konkrečiai yra draudžiama:

<...>

3) medžioti naktį, t. y. laikotarpiu, kuris prasideda po 90 minučių nusileidus saulei ir baigiasi 90 minučių prieš patekiant saulei; šis draudimas netaikomas šernų ir plėšrūnų, kurtinių ir tetervinių, laukinių žąsų, ančių ir perkūno oželių medžioklei;

4) medžiojamų paukščių ir gyvūnų gaudymui ar žudymui naudoti prietaisus taikiniams apšviesti, išskyrus nešiojamas lempas šernų medžioklei, kaip antai infraraudonųjų spindulių aparatus, elektroninius taikymo aparatus, taikiklius šaudyti naktį, kuriuos sudaro elektroninio vaizdo didintuvai arba vaizdo konverteriai, padidinantys gaunamą šviesą;

<...>

8) kaip jauką naudoti apakintus ar sužalotus gyvūnus, taip pat apsvaiginančius jaukus; naudoti magnetofonus, elektrinius ir elektroninius prietaisus, kurie gali užmušti ar apsvaiginti; naudoti veidrodžius ar kitokius akinančius prietaisus, sprogmennis ar neatrankinius tinklus; leisti dujas ar dūmus;

9) medžioti paukščius kilpomis, lipniais daiktais, pinklėmis (kabliukais), tinklais arba gaudyklėmis;

10) medžioti iš orlaivių, iš važiuojančių motorinių transporto priemonių ar iš laivų, pasiekiančių didesnę nei 5 kilometrai per valandą greitį.

<...>“

9) *Nö NSchG* 9 straipsnyje numatyta:

„<...>

2. <...>:

<...>

6) natūralios buveinės apsaugos būklė reiškia poveikių natūraliai buveinei ir joms tipiškomis rūšims visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jų natūraliam paplitimui, struktūrai ir funkcijoms bei jos tipiškų rūšių ilgalaikiam išlikimui;

7) prioritetinės rūšys reiškia laukinius gyvūnus ir augalus, už kurių apsaugą Bendrija yra ypač atsakinga, kurios „buveinių“ direktyvos II priede yra pažymėtos žvaigždute;

8) rūšies apsaugos būklė reiškia atitinkamą rūšį veikiančių poveikių visumą, kuri gali turėti ilgalaikį poveikį jos populiacijos paplitimui ir gausumui;

9) apsaugos tikslai yra palaikyti ar atkurti gerą Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų „buveinių“ direktyvos 1 priede, ir faunos bei floros rūšių, nurodytų minėtos

direktyvos II priede, taip pat paukščių rūšių, išvardytų „paukščių“ direktyvos I priede ir nurodytų minėtos direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje, gyvenančių Europos paukščių ir jų buveinių apsaugos teritorijoje, apsaugos būklę.

3. Žemės vyriausybė 1 dalyje nurodytas teritorijas potvarkiu priskiria specialioms saugomoms teritorijoms, vadinamoms „Europos saugomomis teritorijomis“. Konkrečiai kalbant, Europos saugomoms teritorijoms gali būti priskiriamos jau egzistuojančios aplinkos apsaugos teritorijos ir kraštovaizdžio apsaugos teritorijos.

4. Pagal 3 dalį priimtas potvarkis apibrėžia saugomos teritorijos teritorines ribas, konkretų saugomą objektą, būtent prioritetinius natūralių buveinių tipus ir prioritetines rūšis, apsaugos tikslus, taip pat prireikus pareigas ir draudimus, kurie yra būtini pasiekiant gerą apsaugos būklę. Jis ypač draudžia priemonės, galinčias niokoti saugomą teritoriją ar jos komponentus arba gerokai pabloginti minėtą teritoriją ar jos komponentus. Tai netaikytina šio įstatymo griežtesnės apsaugos nuostatoms.

5. Jei reikia, Europos saugomoms teritorijoms taikomos būtinos viešo ar privataus pobūdžio priežiūros, plėtros ir apsaugos priemonės (valdymo planai), kurios atitinka „buveinių“ direktyvos I priede nurodytoms natūralioms buveinėms ir II priede nurodytoms rūšims, taip pat šiose teritorijose esančioms „paukščių“ direktyvos I priede nurodytoms paukščių rūšims taikomus ekologinius reikalavimus. Šios priemonės, turinčios įtakos teritorijos planavimui, išskyrus su Europos saugomų teritorijų administravimu susijusias priemones, yra pateikiamos teritorijų planavimo konsultaciniam komitetui.

6. Žemės vyriausybė kontroliuoja ir fiksuoja dokumentais natūralių buveinių ir laukinių gyvūnų bei augalų apsaugos būklę. Ji ypač rūpinasi prioritetiniais natūralių buveinių tipais ir prioritetinėmis rūšimis.“

10 *Nö NSchG* 17 straipsnyje numatyta:

„<...>

5) Nevietinių ir nepritaikytų aptariamai vietai augalų sodinimui ir auginimui, taip pat nevietinių gyvūnų introdukcijai ir auginimui neaptvertose vietovėse reikia gauti federacinės vyriausybės leidimą. Leidimą atsisakoma išduoti, jei tai sukels ilgalaikį poveikį adaptuotoms vietinėms populiacijoms, vietinių gyvūnų ir augalų rūšių natūralioms (genetinėms) savybėms ar kraštovaizdžio grožiui ir savitumui.“

11 *Nö NSchG* 20 straipsnyje numatyta:

„<...>

4) Žemės vyriausybė gali nuspręsti taikyti išimtis <...>, ypač dėl mokslo tiriamojo darbo ar švietimo, jei nekyla pavojaus saugomai laukinei florai ir faunai. Išimties suteikimo sąlygose turi būti nurodytos bent jau:

1) rūšys, kurioms taikomos išimties;

2) leistinos gaudymo ar žudymo priemonės, įtaisai ir būdai ir

3) taikytinos kontrolės būdai.“

12 *Nö NSchG* 21 straipsnyje numatyta:

„1. Išskyrus specialias taisykles, kurias numato šio įstatymo arba jį įgyvendinant priimtų administracinių potvarkių ir sprendimų nuostatos, priemonės, susijusios su žemės komerciniu naudojimu, iš esmės nekeičiamos <...>. Ši nukrypti leidžianti nuostata netaikoma tyčinio neigiamo poveikio saugomiems augalams ir gyvūnams arba saugomoms buveinėms atveju arba jei šios priemonės turi įtakos gresiantiems išnykti augalams ir gyvūnams <...>.

2. Išskyrus specialias taisykles, kurias numato šio įstatymo arba jį įgyvendinant priimtų administracinių potvarkių ir sprendimų nuostatos, priemonės, susijusios su šiuolaikiniu ir ilgalaikiu žemės naudojimu žemės ir miškų ūkio veikloje, iš esmės nekeičiamos <...>. Ši nukrypti leidžianti nuostata netaikoma tyčinio neigiamo poveikio saugomiems augalams ir gyvūnams arba saugomoms buveinėms atveju arba jei šios priemonės turi įtakos gresiantiems išnykti augalams ir gyvūnams <...>.

3. Naudojimas žemės ar miškų ūkio veikloje yra laikomas šiuolaikiniu ir ilgalaikiu, jei veikla eksploatuojant žemės ar miškų ūkį padeda sukurti ar išgauti augalinius ar gyvulinius produktus ir yra organizuojama laikantis įprastinių tuo metu procesų regione bei pasinaudojant perduota patirtimi ir jei toks natūralioms sąlygoms

pritaikytas naudojimas užtikrina ilgalaikę gerą sistemos būklę neišnaudojant gamybos pagrindo ir neuždedant naštos gamtai ir kraštovaizdžiui.“

13 *Nö NSchG 22* straipsnyje numatyta:

„1. Vietoj viešosios valdžios priemonių, taikomų aplinkos apsaugos interesais, arba jas papildant Žemutinės Austrijos žemei leidžiama sudaryti privatinės teisės reglamentuojamus susitarimus, siekiant aplinkos apsaugos tikslų, ypač siekiant aplinkos apsaugai ir kraštovaizdžiui svarbių teritorijų apsaugos, priežiūros, gynimo ir plėtros tikslų. Tokio tipo susitarimo tikslas pirmiausia yra natūralių arba pusiau natūralių nedidelių stovinčio vandens telkinių, užliejamų pievų ir sausų bei prastų teritorijų, taip pat miškams nepriskiriamų giraičių ir aplinkos apsaugai svarbių gyvatvorių apsauga ir priežiūra tokiomis pačiomis sąlygomis. Kitos pagalbos priemonės būtent apima:

- kompensavimą už kitokių teritorijų ar aplinkos apsaugai svarbių objektų sukūrimą, išsaugojimą ar gerinimą,

- ypač atitinkančių aplinkos apsaugos interesus naudojimo ar eksploatavimo būdų taikymo ekologiniu požiūriu ar kraštovaizdžiui svarbiose teritorijose skatinimą,

- pagalbą priemonėms, skirtoms pagerinti svarbias geoeologines funkcijas (pvz., biotopų tinklas, ekstensyvūs pasėliai, žemės ar miškų ūkio ekologinio eksploatavimo būdų taikymas).

<...>“

Aukštutinės Austrijos žemė

- 14 Turima omenyje Aukštutinės Austrijos aplinkos ir kraštovaizdžio apsaugos įstatymo (*Öberösterreichisches Natur- und Landschaftsschutzgesetz, LGBl. (Oberösterreich)* Nr. 129/2001, 2001, toliau – *Oö NSchG*) 15 straipsnio 2 dalis.

- 15 Minėtoje nuostatoje numatyta:

„Žemės vyriausybė gali sudaryti saugomų kraštovaizdžio teritorijų <...>, saugomų kraštovaizdžio dalių <...>, Europos saugomų teritorijų <...> arba saugomų aplinkos teritorijų <...> kraštovaizdžio priežiūros planus, kuriuose nurodomos priemonės pagal 1 dalies nuostatas yra būtinos viešojo intereso požiūriu ir neapsunkina leistino atitinkamų žemės sklypų ūkinio naudojimo. Išskyrus priešingą sutarties, sudarytos pagal privatinę teisę, ar teisės akto nuostatą, šių kraštovaizdžio priežiūros planų įgyvendinimo išlaidas padengia Žemė, veikianti kaip savininkas pagal privatinę teisę. Žemės sklypo savininkas negali prieštarauti šių priemonių įgyvendinimui.“

Zalcburgo žemė

- 16 Aptariamoms šioms nuostatomis: Zalcburgo aplinkos apsaugos įstatymo (*Salzburger Naturschutzgesetz, LGBl. (Salzburg)* Nr. 73/1999, 1999, toliau – *Sbg NSchG*) 3a straipsnis, 5 straipsnio 8–10 dalys, 22a ir 22b straipsniai, 29 straipsnis ir 34 straipsnis; Zalcburgo medžioklės įstatymo (*Salzburger Jagdgesetz, LGBl. (Salzburg)* Nr.100/1993, 1993, toliau – *Sbg JagdG*) 104 straipsnio 4 dalis.

- 17 *Sbg NSchG* 3a straipsnyje numatyta:

„1. Taikant šį įstatymą ir pagal jį priimtus potvarkius, reikia atsižvelgti į pagrindinį principą, kad viešasis aplinkos apsaugos interesas gali būti aukščiau už bet kokius kitus interesus.

2. Priemonės, kurios, kaip yra nustatyta, tiesiogiai padeda įgyvendinti ypač svarbius viešuosius interesus, yra leidžiamos ar svarstomos visiškai apsaugant aplinkos apsaugos interesus <...>, kai:

- 1) konkrečiu atveju kiti bendri interesai yra svarbesni už aplinkos apsaugos interesus ir
- 2) yra nustatyta, kad, išskyrus aptariamą priemonę, nėra jokio kito tinkamo alternatyvaus sprendimo, kuris keltų mažesnę pavojų aplinkos apsaugos interesams.

3. Kai yra numatoma, kad 2 dalyje numatytos priemonės smarkiai paveiks prioritetinius natūralių buveinių tipus <...> arba prioritetines rūšis <...> Europos saugomose teritorijose 5 straipsnio 10 dalies a ir c punktų prasme, siekiant suderinti aptariamus interesus, galima atsižvelgti tik į šiuos bendrus interesus:

1) žmonių gyvybė ir sveikata;

2) visuomenės saugumas;

3) labai svarbios aplinkai palankios pasekmės.

Derinant interesus reikia atsižvelgti į išankstinę Komisijos <...> nuomonę dėl kitų bendrųjų interesų. Sprendimas turi būti priimtas atsižvelgiant į šią nuomonę.

4. Kai derinant interesus pagal 2 arba 3 dalį viršenybė nesuteikiama aplinkos apsaugos interesams, pavojus, kurį numatomai sukels intervencija turi, išskyrus 6 dalyje numatytą atvejį, būti kompensuotas atitinkamomis alternatyviomis priemonėmis. Kompensavimas nustatomas administraciniu sprendimu. Kai intervencija susijusi su specialiomis buveinėmis ir gyvūnų bei augalų populiacijomis, galima alternatyva visų pirma yra pakeičiamų buveinių sukūrimas. Šios pakeičiamos

buveinės yra sukuriamos kiek įmanoma arčiau intervencijos vietos. Nesant galimybės sukurti pakeičiamų buveinių, pareiškėjas administraciniu sprendimu įpareigojamas sumokėti pinigų sumą, apytiksliai atitinkančią atitinkamos alternatyvos sukūrimo išlaidas. Kai galima sukurti nepakankamą kiekį pakeičiamų buveinių, privaloma sumokėti suma yra sumažinama.

5. Jei 4 dalyje numatytas atvejis yra susijęs su Europos saugoma teritorija, Žemės vyriausybė užtikrina Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ tęstinumą. Apie šiam tikslui priimtas priemonės informuojama Komisija <...>.

6. Nereikia nustatyti alternatyvų priemonėms, kurios

1) yra būtinos ir neišvengiamos dėl pavojaus žmonių gyvybei ar sveikatai arba užkertant kelią didelei ekonominei žalai valstybei ir kurios

2) neturi įtakos Europos saugomoms teritorijoms.“

18 *Sbg NSchG* 5 straipsnyje numatyta:

„Šiame įstatyme:

<...>

I-3830

8. Intervencija į teritoriją ar saugomą objektą reiškia laikinas ar nuolatinės priemonės, kurios individualiai ar kartu su kitomis priemonėmis saugomai teritorijai ar objektui arba apsaugos tikslo atžvilgiu gali turėti svarbių pasekmių arba yra numatoma, kad jų pasikartojimas ar akumuliacija sukels tokių pasekmių. Intervencija taip pat atliekama tuo atveju, kai pačių priemonių šaltinis yra už saugomos teritorijos ar saugomo objekto ribų.

9. Europos saugomų teritorijų apsaugos tikslai yra palaikyti ar atkurti gerą:

- a) natūralių buveinių, nurodytų „buveinių“ direktyvos I priede, arba gyvūnų ar augalų rūšių, nurodytų šios direktyvos II priede, apsaugos būklę;

- b) nuolat aptinkamų „paukščių“ direktyvos I priede nurodytų migruojančių paukščių rūšių (šios direktyvos 4 straipsnio 2 dalis) ir jų buveinių, ypač atkreipiant dėmesį į tarptautinės svarbos šlapžemes, apsaugos būklę.

10. Europos saugomos teritorijos:

- a) Bendrijos svarbos teritorijos, nurodytos „buveinių“ direktyvos 4 straipsnio 2 dalyje numatyta sąrašė;

- b) teritorijos, kol bus nustatytas a punkte nurodytas sąrašas, įtrauktos į sąrašą, nustatytą pagal „buveinių“ direktyvos 4 straipsnio 1 dalį;

- c) paukščių apsaugos teritorijos pagal „paukščių“ direktyvos 4 straipsnio 1 ir 2 dalis.

<...>“

¹⁹ *Sbg NSchG* 22a straipsnyje numatyta:

„<...>

2. Žemės vyriausybė potvarkiu nustato Europos saugomų teritorijų apsaugos nuostatas, kuriose visais atvejais nurodomas apsaugos tikslas ir pareigos bei būtini draudimai. Minėtas potvarkis taip pat apibrėžia saugomos teritorijos ribas. Apsaugos tikslas apima aptariamą saugomos teritorijos apsaugos tikslus (5 straipsnio 9 dalis).

<...>

3. Europos saugomų teritorijų potvarkis gali uždrausti ar įpareigoti taikyti priemones ir leisti tam tikras bendro pobūdžio arba Žemės vyriausybei suteikiant išimtį patvirtintas intervencijas. Pareigomis, draudimais ir suteikiant išimtis yra užtikrinama, kad aptariamų natūralių buveinių padėtis nebus bloginama ir kad

gyvūnų ir augalų rūšys, kurių gerą apsaugos būklę dėl apsaugos siekiama palaikyti ar atkurti, nebus smarkiai trikdomos.

4. Prieš suteikdama išimtį, Žemės vyriausybė išnagrinėja, ar intervencija gali gerokai paveikti Europos saugomos teritorijos pagrindines dalis apsaugos tikslų atžvilgiu (5 straipsnio 9 dalis) (poveikio vertinimas). Leidimas suteikiamas tik tuo atveju, jei nenustatoma jokio pastebimo poveikio.

5. Potvarkio pagal 2 ir 3 dalis priimti nereikia, jei pakankamą teritorijos ir jos apsaugos tikslo apsaugą jau užtikrino kitos priemonės. Tai netaikoma griežtesnės apsaugos nuostatomis.

6. Jei būtina, Europos saugomai teritorijai, atsižvelgiant į „paukščių“ direktyvos 4 straipsnio 1 ir 2 dalis ir į „buveinių“ direktyvos 6 straipsnio 1 dalį, nustatomi ir įgyvendinami kraštovaizdžio priežiūros ir detalūs planai <...>. Žemės vyriausybė nuolat prižiūri Europos saugomų teritorijų būklę, ypatingą dėmesį skirdama prioritetinėms natūralioms buveinėms ir prioritetinėms rūšims.“

20 *Sbg NSchG* 22b straipsnyje numatyta:

„1. Kol bus priimtoms pakankamos apsaugos priemonės <...>, žemės sklypai gali būti naudojami tik taip, kaip leidžiama <...>.

2. Žemės vyriausybės leidimas yra būtinas įgyvendinant bet kokią 1 dalyje nenumatytą priemonę, galinčią gerokai paveikti natūralias buveines ar gyvūnų arba augalų rūšis, kurių gerą apsaugos būklę, remiantis „paukščių“ direktyva ar „buveinių“ direktyva, siekiama palaikyti ar atkurti.

3. Šis leidimas išduodamas, jei priemonė neblogina 2 dalyje nurodytų buveinių padėties ar smarkiai netrikdo 2 dalyje nurodytų rūšių ir neprieštaruja apsaugos ar geros šių buveinių ar rūšių apsaugos būklės sukūrimo tikslui.

4. Tai netaikoma griežtesnės apsaugos nuostatomis.“

21 *Sbg NSchG* 29 straipsnyje numatyta:

„1. Žemės vyriausybės potvarkiu gali būti saugomi visi arba kai kurie gamtoje laisvai augantys laukiniai augalai, kurių populiacijai apskritai ar apibrėžtose teritorijose kyla pavojus ir kurių apsauga atitinka bendrą aplinkos apsaugos interesą, taip pat augalai, kurių reikia išsaugant ekosistemos pusiausvyrą, ypač užtikrinant kitų augalų ir gyvūnų rūšių populiacijų palaikymą. Apsauga gali būti ribojama tiek laiko, tiek erdvės atžvilgiu.

2. Visų augalų apsauga taikoma visoms požeminėms ir virš žemės esančioms augalų dalims. Ji apima draudimą juos žaloti, sunaikinti, paimti iš jų teritorijos arba

vietovėje, kurioje auga aptariamoms rūšies augalai, atlikti bet kokius veiksmus, kurie kelia pavojų jų išlikimui, taip pat draudimą laikyti, transportuoti, atlygintinai ar neatlygintinai gauti ar perleisti iš gamtos paimtus augalus. Draudimas laikyti, transportuoti, atlygintinai ar neatlygintinai gauti ar perleisti taip pat apima visus produktus, gautus panaudojant augalą ir bet kokią kitą prekę, jei iš patvirtinančio dokumento, pakuotės, etiketės ar kitų aplinkybių matyti, kad tai yra aptariamo augalo dalis ar jį panaudojus gauti produktai.“

22 *Sbg NSchG* 34 straipsnyje numatyta:

„1. Už aplinkos apsaugą atsakingos kompetentingos institucijos gali, pateikus prašymą, leisti nukrypti nuo 29 straipsnio 2 ir 3 dalyje <...> numatytų draudimų. Leidimas nukrypti <...> gali būti nustatomas tik priemonėms, kuriomis siekiama vieno iš šių tikslų:

1) visuomenės sveikata, būtent vaistų gamyba;

2) gėrimų gamyba;

3) visuomenės saugumas;

4) aviacijos sauga;

- 5) laukinių augalų ir gyvūnų apsauga ar jų buveinių išsaugojimas;
- 6) mokslo tiriamasis darbas ar švietimas;
- 7) populiacijų atkūrimas ar perkėlimas;
- 8) siekimas išvengti didelės žalos pasėliams ir miškams, produkciniams ar naminiams gyvūnams, žūklės plotams ar vandens telkiniams;
- 9) įrengimų statyba;
- 10) kiti svarbūs viešieji interesai.

2. 1 dalies 9 ir 10 punktai netaikomi paukščiams. 1 dalies 2 ir 9 punktai netaikomi „buveinių“ direktyvos IV priede nurodytoms augalų rūšims.

3. 1 dalyje nurodyti leidimai nustatomi, tik jei aptariamoms priemonės tikslas negali būti pakankamai pasiektas kitomis priemonėmis ir jei dėl intervencijos nebloginama teritorijoje esančios gyvūnų ar augalų rūšių populiacijos.

4. Taikant 1 dalį pateikti prašymai suteikti leidimą turi būti motyvuoti ir juose turi būti nurodyti tokie duomenys:

<...>

6. Leidimai negali būti nesuteikiami šiems asmenims:

<...>

7. Leidime turi būti nurodyta visa 4 dalyje minėta informacija ir patikslinta, kad jis nepakeičia privatinės teisės leidimo, kurį turi aptariamus žemės sklypus valdantys asmenys. Leidimų mokslo tikslams atveju institucija taip pat gali reikalauti pateikti pripažintos mokslo įstaigos patvirtintus pateisinančius dokumentus.

<...>“

23 *Sbg JagdG* 104 straipsnyje numatyta:

„<...>

4. Institucija gali leisti kitas išimtis iš draudimų <...> jei tai nekelia pavojaus aptariamoms laukinės rūšies populiacijai ir jei nėra jokio kito tinkamo sprendimo numatytam tikslui pasiekti. Šie nukrypti leidžiantys leidimai gali būti išduoti tik šiems tikslams:

- a) kitų laukinių gyvūnų ar augalų apsauga ir jų natūralių buveinių apsauga;
- b) siekimas išvengti didelės žalos pasėliams, naminiams gyvūnams, miškams, žuvingiems vandenims, taip pat kailinių medžiojamų žvėrių atveju – kitam gėriui;
- c) visuomenės sveikata ir visuomenės saugumas, kailinių medžiojamų žvėrių atveju – kitos imperatyvios svarbios viešojo intereso priežastys, būtent socialinė ar ekonominė tvarka, arba susijusios su teigiamomis pasekmėmis aplinkai;
- d) mokslo tiriamasis darbas ir švietimas;
- e) šių rūšių populiacijos didinimas arba jų perkėlimas į kitą vietą, taip pat auginimas šiuo tikslu;
- f) smulki prekyba kai kuriais medžiojamais gyvūnais (ar gyvūnų dalimis arba produktais, pagamintais iš šių gyvūnų), paukščiais, kuriuos leidžiama gaudyti ar žudyti <...>“

Tirolio žemė

24 Aptariamoms šioms nuostatom: Tirolio aplinkos apsaugos įstatymo (*Tiroler Naturschutzgesetz, LGBL. (Tirol)* Nr. 33/1997, 1997, toliau – *Tiroler NSchG*) 1 straipsnio 1 dalis, 2 straipsnio 2 dalis, 5–9 straipsniai, 22–24 straipsniai ir 28 straipsnio 3 dalis; Tirolio potvarkio dėl aplinkos apsaugos (*Tiroler Naturschutzverordnung, LGBL. (Tirol)* Nr. 95/1997, 1997, toliau – *Tiroler NSchVO*) 1 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies a ir b punktai, 3 straipsnis ir 6 straipsnio 1 dalies pirmasis sakiny ir 2 dalis.

25 *Tiroler NSchG* 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Šio įstatymo tikslas yra aplinkos, žmonių gyvenimo pagrindo, apsauga ir priežiūra, kad būtų išsaugota ir išlaikyta arba atkurta:

- a) jos įvairovė, savybės ir grožis;
- b) jos rekreacinė vertė;
- c) vietinių gyvūnų ir augalų rūšių ir jų natūralių buveinių gausa ir
- d) kuo sveikesnė bei kokybiškesnė jos pusiausvyrą.

Aplinkos apsauga ir priežiūra taikoma visoms jos formoms, ypač tiek natūraliam, tiek žmogaus paveiktam kraštovaizdžiui. Šiuo požiūriu ypač svarbus ekologinis žemės ir miškų ūkis. Aplinka neturi būti naudojama tokiu būdu, kuris sumažintų jos vertę būsimoms kartoms.“

26 *Tiroler NSchG* 2 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Priemonėms, taikomoms įprastinėje žemės ir miškų ūkio veikloje, nereikia leidimo pagal šį įstatymą.

Tai netaikytina priemonėms, susijusioms su aliuviniais miškais, <...> šlapžemėmis, <...> aplinkos apsaugos teritorijomis ir specialiomis apsaugos teritorijomis, <...>“

27 *Tiroler NSchG* 5 straipsnyje numatyta:

„Visoje žemės teritorijoje yra draudžiama:

- a) organizuoti sporto renginius, kuriuose dalyvauja motorinės transporto priemonės, kur įrengti vidaus degimo varikliai, išskyrus leidimą turinčiuose žemės sklypuose <...>;

- b) turistiniais tikslais sraigtasparniais gabenti žmones, išskyrus tarp oro uostų;

- c) natūraliuose vandens telkiniuose naudoti valtys, kuriose įrengti vidaus degimo varikliai, išskyrus vykdant projektus, kuriems išduotas leidimas pagal aplinkos apsaugai taikomas teisės normas ir kiek tai būtina tokiems projektams;

- d) vykdyti bet kokią tęstinį poveikį ledynams ir į jų vandens baseinams, išskyrus esamų įrenginių eksploatavimą, priežiūrą ir atkūrimą bei pakeitimą <...>“

28 *Tiroler NSchG* 22 straipsnyje numatyta:

„1. Žemės vyriausybė potvarkiu saugomoms augalų rūšims priskiria laukines augalų rūšis, kurių populiacijai kyla pavojus apskritai arba tam tikrose teritorijose ir kurias reikia apsaugoti išsaugant 1 straipsnio 1 dalyje apibrėžtus aplinkos apsaugos interesus.

2. Pagal 1 dalį priimtais potvarkiais Žemės vyriausybė gali, jei tai yra būtina siekiant išsaugoti tam tikrų augalų rūšių populiaciją, uždrausti:

<...>“

29 *Tiroler NSchG* 23 straipsnyje numatyta:

„1. Žemės vyriausybė potvarkiu saugomoms gyvūnų rūšims priskiria laukinių gyvūnų rūšis, kurie negali būti medžiojami, kurių populiacijai kyla pavojus apskritai arba tam tikrose teritorijose ir kurias reikia apsaugoti išsaugant 1 straipsnio 1 dalyje apibrėžtus aplinkos apsaugos interesus.

2. Pagal 1 dalį priimtais potvarkiais Žemės vyriausybė gali, jei tai yra būtina siekiant išsaugoti tam tikrų gyvūnų rūšių populiaciją, uždrausti:

- a) trikdyti, persekioti, gaudyti, laikyti, saugoti gyvus ar mirusius, transportuoti, siūlyti pirkti, parduoti, įgyti arba žudyti saugomų rūšių gyvūnus;

- b) paimti juos iš jų natūralios aplinkos, žaloti ar naikinti, saugoti, transportuoti, siūlyti pirkti, parduoti ar įsigyti saugomų gyvūnų rūšių raidos formas (kaip antai kiaušinius, lervas ar lėliukes);

- c) saugoti, transportuoti, siūlyti pirkti, parduoti ar įgyti saugomų gyvūnų rūšių dalis (kaip antai plunksnas ar odą);

- d) paimiti ar niokoti saugomų gyvūnų rūšių reprodukcijos vietas ir lizdus;

- e) saugomų gyvūnų rūšių buveinių atžvilgiu <...> naudoti veiksmus, dėl kurių taptų neįmanomas šių buveinių išlikimas.

Draudimai, nurodyti a–d punktuose, gali būti taikomi tam tikram gyvūnų ir gyvūnų raidos formų skaičiui, tam tikroms raidos formoms ir tam tikriems laikotarpiams ir teritorijoms; draudimai pagal e punktą gali būti taikomi tam tikriems laikotarpiams ir teritorijoms.

3. Bet kuris asmuo, tvirtinantis, kad saugomų rūšių gyvūnai, kuriuos jis verslo tikslais transportuoja, saugo, naudoja ar siūlo pirkti, buvo išauginti Tirolyje arba importuoti iš kitos Žemės ar iš užsienio, valdžios institucijų prašymu privalo tai įrodyti.

4. Paleidžiant į laisvę gyvūnus, kuriems netaikomos medžioklės ar žvejybos teisės nuostatos ir kurie nepriklauso vietinėms rūšims, yra reikalingas atsakingų už aplinkos apsaugą kompetentingų institucijų leidimas. Šis leidimas gali būti suteikiamas, tik jei nebus smarkiai pakeista esama flora ir fauna ir nėra jokio pavojaus 1 straipsnio 1 dalyje apibrėžtiems aplinkos apsaugos interesams.

5. Žemės vyriausybė, siekdama užtikrinti, kad ši veikla būtų atliekama tinkamai, pagal 1 dalį priimtuose potvarkiuose gali numatyti nuostatas dėl laukinių saugomų

gyvūnų rūšių, įskaitant jų raidos formas, gaudymo ir paėmimo. Dėl to gali būti uždrausti tam tikri gaudymo būdai, taip pat tam tikrų gaudymo priemonių naudojimas.“

30 *Tiroler NSchG* 24 straipsnyje numatyta:

„Draudžiama tyčia trikdyti ar persekioti saugomoms rūšims nepriskiriamus laukinius gyvūnus, kurie negali būti medžiojami, juos gaudyti be pateisinamos priežasties, taip pat juos paimti iš gamtos, be pateisinamos priežasties žaloti ar naikinti jų reprodukcijos vietas, lizdus ar raidos formas.“

Ikiteisminė procedūra

31 Išanalizavusi su direktyvos nuostatomis susijusius įvairius Austrijos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus, Komisija šiai valstybei narei 2000 m. balandžio 13 d. išsiuntė oficialų pranešimą, kuriuo ji kaltinama nevisiškai ar neteisingai perkėlus tam tikras direktyvos nuostatas.

32 2000 m. liepos 27 d. laišku Austrijos Respublika pateikė Komisijai pastabas šiuo klausimu. Jose ji būtent nurodė, kad imtasi priemonių, kuriomis siekiama pakeisti tam tikras nacionalines nuostatas. Tačiau kitais direktyvos perkėlimo klausimais jos argumentai skyrėsi nuo Komisijos argumentų.

- 33 2003 m. spalio 17 d. Komisija pateikė pagrįstą nuomonę, kurioje ji daro išvadą, kad nevisiškai ar neteisingai perkėlus kelias direktyvos nuostatas Austrijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal ją.
- 34 2003 m. gruodžio 23 d. laišku Austrijos Respublika atsakė į šią pagrįstą nuomonę panašiai kaip ir į oficialų pranešimą.
- 35 Tokiomis aplinkybėmis Komisija nusprendė pateikti šį ieškinį.

Procesas Teisingumo Teisme

- 36 Savo ieškinyje Komisija suformulavo dvidešimt septynis argumentus dėl atsakovės įsipareigojimų neįvykdymo.
- 37 Atsiliepime į ieškinį pastaroji pripažino septyniolikos minėtų argumentų pagrįstumą, pateikdama savo nuomonę dėl likusių argumentų.
- 38 Dublike Komisija atsisakė dviejų argumentų dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

- 39 Teisingumo Teismui pagal Procedūros reglamento 54a straipsnį paprašius pateikti papildomą informaciją dėl ieškinio dalyką sudarančių nacionalinių teisinių priemonių, Komisija taip pat atsisakė ieškinio dalies, susijusios su argumentais dėl įsipareigojimų pagal direktyvos 6 straipsnio 3 ir 4 dalis, taip pat 7, 11 ir 15 straipsnius neįvykdymo.
- 40 Iš to išplaukia, kad ieškinyje galiausiai liko keturiolika argumentų dėl įsipareigojimų neįvykdymo, susijusių su direktyvos 1 straipsniu, 6 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 12 ir 13 straipsniais bei 16 straipsnio 1 dalimi ir 22 straipsnio b punktu.
- 41 Austrijos Respublika neginčija, kad Austrijos teisė, kokia ji buvo pagrįstoje nuomonėje nurodyto termino pabaigoje, neatitiko direktyvos nurodymų dėl tam tikrų dalykų, kurie nurodyti septyniuose argumentuose dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

Dėl ieškinio

Dėl neginčijamų argumentų, susijusių su įsipareigojimų neįvykdymu

Komisijos argumentai

— Direktyvos 12 straipsnio pažeidimas Štirijos ir Tirolio žemėse

- 42 Komisija nurodo, kad Štirijos aplinkos apsaugos įstatymo (*Steiermärkisches Naturschutzgesetz*, toliau – *Stmk NSchG*) 13d straipsnio 1 dalis numato, jog Štirijos

žemės vyriausybė perkelia direktyvos 12 straipsnį priimdama potvarkį šiuo klausimu. Tačiau Štirijos potvarkio dėl aplinkos apsaugos (*Steiermärkische Naturschutzverordnung*, toliau – *Stmk NSchVO*) 4 straipsnis, kuriame nustatomas gyvūnų, saugomų visus metus, sąrašas, nėra visiškai direktyvos 12 straipsnio perkélimas, nes jame nenurodomos visos saugomos rūšys pagal IV priedo a punktą.

- 43 Komisija pastebi, kad pagal *Tiroler NSchG* 23 straipsnio 1 dalies a punktą Tirolio žemės vyriausybė privalo potvarkiu nustatyti direktyvos IV priedo a punkte nurodytas saugomas rūšis. Taigi *Tiroler NSchVO* nuostatose nurodytos ne visos minėtos rūšys.

— Direktyvos 13 straipsnio pažeidimas Karintijos, Štirijos ir Tirolio žemėse

- 44 Komisija mano, kad su Karintijos žemės potvarkio dėl augalų rūšių apsaugos (*Kärntner Pflanzenartenschutzverordnung*) 1 straipsniu susijęs 1 priedas neužtikrina pakankamos visų direktyvos IV priedo b punkte išvardytų augalų rūšių apsaugos.

- 45 Ji teigia, kad pagal *Stmk NSchG* 13c straipsnio 1 dalį Štirijos žemės vyriausybė turi priimti potvarkį, užtikrinantį direktyvos 13 straipsnio perkélimą. Tačiau toks potvarkis nebuvo priimtas. Be to, *Stmk NSchVO* 1 ir 2 straipsniai, apibrėžiantys augalų rūšis, kurioms taikoma visiška ar dalinė apsauga, neužtikrina direktyvos perkélimo, nes juose nurodomos ne visos IV priedo b punkte numatytos saugomos rūšys.

- 46 Komisija pastebi, kad pagal *Tiroler NSchG* 22 straipsnio 1 dalies a punktą Tirolio žemės vyriausybė privalo potvarkiu nustatyti direktyvos IV priedo b punkte nurodytas saugomas augalų rūšis. Taigi *Tiroler NSchVO* nenustato visų minėto priedo aptariamame punkte nurodytų rūšių apsaugos sistemos.

— Direktyvos 16 straipsnio 1 dalies pažeidimas Štirijos ir Tirolio žemėse

- 47 Komisija nurodo, kad Štirijos medžioklės įstatymo (*Steiermärkisches Jagdgesetz*) 62 straipsnio 2 dalyje neatsispindi tai, jog nukrypti leidžiančios nuostatos galimos, tik jei yra užtikrinama, kad bus palaikyta saugomų rūšių populiacijos „gera apsaugos būklė“.

- 48 Komisija teigia, kad, kalbant apie prioritetinius natūralių buveinių tipus, *Tiroler NSchVO* 3 straipsnyje numatytu draudimu neatsižvelgiama į reikalavimą dėl „geros apsaugos būklės“. Tai taikoma ir *Tiroler NSchVO* 1 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytoms augalų rūšims, ir to paties potvarkio 6 straipsnio 2 dalies e punkte nurodytoms gyvūnų rūšims.

- 49 Austrijos vyriausybė nurodo, kad aptariamų žemių kompetentingos institucijos rengia kai kurias direktyvą perkeliančias priemones. Šios institucijos planuoja visus aptariamus nacionalinės teisės aktus suderinti su direktyvos nuostatomis.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 50 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką įsipareigojimo neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padėtį valstybėje narėje pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje ir į vėlesnius pakeitimus Teisingumo Teismas atsižvelgti negali (žr., be kita ko, 2002 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-323/01, Rink. p. I-4711, 8 punktą ir 2005 m. spalio 27 d. Sprendimo *Komisija prieš Liuksemburgą*, C-23/05, Rink. p. I-9535, 9 punktą).
- 51 Kadangi pagrįsta nuomonė Austrijos Respublikai buvo pateikta 2003 m. spalio 17 d., atsižvelgiant į šioje nuomonėje nustatytą terminą data, iki kurios atsakovė turėjo užtikrinti nacionalinės teisės nuostatų atitikimą direktyvos nuostatams, yra 2003 m. gruodžio 17 diena.
- 52 Kalbant apie minėtus argumentus dėl įsipareigojimų neįvykdymo, iš pateiktos medžiagos matyti, kad Austrijos vyriausybė neginčija, jog priemonės, reikalingos užtikrinti visų aptariamų direktyvos nuostatų perkėlimą, per pagrįstoje nuomonėje nustatytą terminą nebuvo priimtos.
- 53 Todėl reikia konstatuoti, kad ieškiny yra pagrįstas dėl argumentų dėl įsipareigojimų neįvykdymo, susijusių su direktyvos 12 straipsnio perkėlimu Štirijos ir Tirolio žemėse, jos 13 straipsnio perkėlimu Karintijos, Štirijos ir Tirolio žemėse, taip pat 16 straipsnio 1 dalies perkėlimu Štirijos ir Tirolio žemėse.

Dėl ginčijamų argumentų, susijusių su įsipareigojimų nevykdymu

Direktyvos 1 straipsnio pažeidimas Zalcburgo žemėje

— Šalių argumentai

- 54 Komisija pažymi, kad *Sbg NSchG* 5 straipsnis nustato keletą apibrėžimų, kurie neteisingai perkelia direktyvos 1 straipsnio e, g, i ir l punktus, susijusius su „natūralios buveinės apsaugos būkle“, „Bendrijos svarbos rūšimi“, „rūšies apsaugos būkle“ ir „specialia saugoma teritorija“.
- 55 Komisija priduria, kad *Sbg NSchG* 5 straipsnio 9 punktas iš tikrųjų mini geros apsaugos būklės palaikymo ir atkūrimo sąvokas, tačiau jų neapibrėžia. Be to, nei *Sbg NSchG* 3a straipsnis, kuris apsiriboja interesų derinimu, nei šio įstatymo 22a, 22b ir 29 straipsniai, kurie numato keletą papildomų apsaugos priemonių, nėra teisingas direktyvos 1 straipsnio perkėlimas.
- 56 Austrijos vyriausybė mano, kad direktyvos 1 straipsnio perkėlimas į Zalcburgo žemės teisę atitinka Bendrijos teisę. Iš esmės visi šios nuostatos elementai yra pakartoti taikomame įstatyme, pateikiant nuorodą į sąvoką „pavojus“ ir į apsaugos tikslus. Turimos omenyje šios teisinės direktyvos sąvokos ir nacionalinės nuostatos:

— „natūralios buveinės apsaugos būklė“: direktyvos 1 straipsnio e punktas; *Sbg NSchG* 5 straipsnio 8 ir 9 punktai, taip pat 22a straipsnio 3 ir 4 dalys;

- „Bendrijos svarbos rūšys“: direktyvos 1 straipsnio g punktas; „rūšies apsaugos būklė“: direktyvos 1 straipsnio i punktas; *Sbg NSchG* 3a, 22a, 22b ir 29 straipsniai;

- „speciali saugoma teritorija“: direktyvos 1 straipsnio 1 punktas; *Sbg NSchG* 5 straipsnio 9 ir 10 punktai, taip pat 22a straipsnis.

— Teisingumo Teismo vertinimas

- 57 Pirmiausia reikia priminti, kad, kaip tai numato direktyvos 4 ir 11 konstatuojamosios dalys, kadangi joje numatytos buveinės ir rūšys sudaro Bendrijos gamtos paveldo dalį, o jų išlikimui kylantys pavojai dažnai nepaiso valstybinių sienų, išsaugojimo priemonių priėmimas yra bendra visų valstybių narių pareiga.
- 58 Kalbėdamas apie aptariamą sritį Teisingumo Teismas pabrėžė, kad perkėlimo tikslumas ypač svarbus tokiu atveju, koks yra šioje byloje, t. y. kai atitinkamoms valstybėms narėms patikėta valdyti bendrą paveldą savo teritorijoje (žr. 2005 m. spalio 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*, C-6/04, Rink. p. I-9017, 25 punktą ir 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-98/03, Rink. p. I-53, 59 punktą).
- 59 Dėl direktyvos 1 straipsnyje pateiktų apibrėžimų Teisingumo Teismas nusprendė, kad aptariamoms nuostatom turi būti perkeltos į valstybių narių teisinę sistemą (žr. 2003 m. birželio 24 d. Sprendimo *Komisija prieš Portugaliją*, C-72/02, Rink. p. I-6597, 17 punktą).

- 60 Pirmiausia dėl direktyvos 1 straipsnio e ir i punktuose apibrėžtų sąvokų („natūralios buveinės apsaugos būklė“ ir „rūšies apsaugos būklė“), reikia pastebėti, kad nors sąvoka „gera apsaugos būklė“ yra vartojama *Sbg NSchG* 5 straipsnio 9 punkte, ginčijamų nacionalinės teisės nuostatų formuluotės vis dėlto neapima visų direktyvos 1 straipsnyje punktuose skelbiamų požymių.
- 61 Tokia reglamentavimo technika neužtikrina, kad įgyvendinant direktyvą iš tikrųjų bus atsižvelgta į visus apibrėžimų elementus, nors šie elementai turi lemiamos reikšmės natūraliųjų buveinių ir rūšių apsaugos prasmei ir apimčiai.
- 62 Todėl *Sbg NSchG* 5 straipsnio 8 ir 9 punktai, taip pat 3a, 22a, 22b ir 29 straipsniai negali būti laikomi pakankamomis direktyvos 1 straipsnio e ir i punktus perkeliančiomis įstatymo nuostatomis.
- 63 Antra, dėl direktyvos 1 straipsnio g punkto reikia konstatuoti, kad ši nuostata taip pat apima daug elementų, kuriais apibrėžiama sąvoka „Bendrijos svarbos rūšis“.
- 64 Atvirkščiai, *Sbg NSchG* 3a, 22a, 22b ir 29 straipsniuose nurodytas tik interesų suderinimas, papildomos Europos saugomų teritorijų reguliavimo priemonės, leidimų nukrypti nuo įstatyme numatytų draudimų suteikimo tvarka, taip pat laukinių augalų specialią apsaugą. Bendrijos svarbos rūšies sąvoka ten neminima.

- 65 Todėl minėtos nuostatos neturėtų būti laikomos perkeliančiomis direktyvos 1 straipsnio g punktą.
- 66 Trečia, dėl direktyvos 1 straipsnio 1 punkto reikia pastebėti, kad *Nbg NSchG* 5 straipsnio 10 dalyje, kuri turi būti skaitoma kartu su minėto straipsnio 9 punktu, skelbiančiu geros apsaugos būklės palaikymo ir atkūrimo tikslą, vartojama sąvoka „Europos saugoma teritorija“ vietoj frazės „speciali saugoma teritorija“. Ten paminėtos teritorijos yra, be kita ko, vietovės, kurias Komisija, remiantis direktyvos 4 straipsnio 2 dalimi, buvo įtraukusi į Bendrijos svarbos teritorijų sąrašą, taip pat ir teritorijos, kurias, remiantis minėtos direktyvos 4 straipsnio 1 dalimi, į šį sąrašą įtraukti pasiūlė Zalcburgo žemė.
- 67 Reikia pridurti, kad *Sbg NSchG* 22a straipsnio 2–4 dalys tiksliai apibrėžia priemones, kurių reikia imtis norint pasiekti su „Europos saugomomis teritorijomis“ susijusios apsaugos tikslus.
- 68 Iš to, kas išdėstyta, išplaukia, kad *Sbg NSchG* 5 straipsnio 9 ir 10 punktai, taip pat 22a straipsnis pakankamai teisiškai tiksliai pateikia teritorijų, patenkančių į sąvoką „specialios saugomos teritorijos“ pagal direktyvos 1 straipsnio 1 punktą, apibrėžimą.
- 69 Todėl pastaroji nuostata buvo teisingai perkelta Zalcburgo žemėje.

- 70 Iš to išplaukia, kad šis Komisijos kaltinimas dėl direktyvos 1 straipsnio e, g ir i punktų neperkėlimo yra nepagrįstas.

Direktyvos 6 straipsnio 1 dalies pažeidimas Žemutinės Austrijos žemėje

— Šalių argumentai

- 71 Komisija teigia, kad *Nö NSchG* 9 straipsnio 5 dalis numato tik pareigą, „jei reikia“ imtis atitinkamų priežiūros, plėtros ir apsaugos priemonių. Tačiau iš direktyvos 6 straipsnio 1 dalies matyti, kad „būtinos apsaugos priemonės“ turi būti nustatytos visais atvejais, o ne „jei reikia“. Iš esmės šios nuostatos žodžiai „jei reikia“ susiję tik su valdymo planais ir neturėtų būti laikomi bendru pareigos priimti būtinas įstatymais nustatytas, administracines arba sutartyje numatytas priemones.
- 72 Austrijos vyriausybė tvirtina, kad direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje numatyta pareiga apsaugos priemonės nustatyti ne visais atvejais, o tik „būtinais“. Bet kuriuo atveju, kai tokias priemones reikia taikyti kartu su pagal *Nö NSchG* 9 straipsnio 4 dalį nustatytais pareigomis ir draudimais, jas, siekiant geros apsaugos būklės, iš tikrųjų nustato kompetentingos žemės institucijos.

— Teisingumo Teismo vertinimas

- 73 Pirmiausia reikia priminti, kad direktyva įtvirtina kompleksines ir technines taisykles aplinkos teisėje ir todėl valstybės narės būtent privalo prižiūrėti, kad jų teisės aktai, skirti užtikrinti direktyvos perkėlimą, būtų aiškūs ir tikslūs (žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* 26 punktą).
- 74 Dėl Komisijos suformuluoto kaltinimo reikia pastebėti, kad tiek direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje, tiek *Nö NSchG* 9 straipsnio 5 dalyje vartojama frazė „jei reikia“. Tačiau minėta frazė vidaus teisės nuostatoje siejama bendrai su visomis apsaugos priemonėmis, o tai reiškia, kad pagal šią nuostatą tokių priemonių įgyvendinimas neprivalomas.
- 75 Tačiau direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje ta pati frazė siejama tik su specialiais atvejais, t. y. su tam tikromis apsaugos priemonėmis arba techniniais sprendimais, kurie apibrėžiami kaip „atitinkami tvarkymo planai, parengti specialiai šioms teritorijoms ar integruoti į kitus plėtros planus“.
- 76 Taigi direktyva reikalauja priimti būtinas apsaugos priemones, nenumatant valstybėms narėms diskrecijos šiuo klausimu, o nacionalinių institucijų reglamentavimo ir sprendimų priėmimo galimybes susiaurina iki įgyvendintinių priemonių ir iki šių priemonių techninių sprendimų.
- 77 Iš to išplaukia, kad *Nö NSchG* 9 straipsnio 5 dalis neturėtų būti laikoma pakankamai perkeliančia pareigą visais atvejais imtis būtinų specialių saugomų teritorijų apsaugos priemonių.

78 Todėl negalima pritarti Austrijos vyriausybės argumentui, kad ši nacionalinė nuostata turi būti aiškinama kaip atitinkanti direktyvą visais atvejais, kai apsaugos priemonės yra būtinos.

79 Iš esmės toks direktyvos nuostatas atitinkantis nacionalinės teisės normų aiškinimas savaime negali pasižymėti aiškumu ir apibrėžtumu, kurie būtini siekiant įvykdyti teisinio saugumo reikalavimą (šiuo klausimu žr. 1996 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-236/95, Rink. p. I-4459, 13 punktą ir 2001 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Nyderlandus*, C-144/99, Rink. p. I-3541, 21 punktą).

80 Be to, vien administracinė praktika, kurią administracija iš principo gali pakeisti savo nuožiūra ir kuri nėra pakankamai žinoma, nelaikytina tinkamai įvykdančia įsipareigojimus, kurie valstybėms narėms yra numatyti perkeliant direktyvą (žr. 1997 m. kovo 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-197/96, Rink. p. I-1489, 14 punktą; 2002 m. kovo 7 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-145/99, Rink. p. I-2235, 30 punktą ir 2005 m. kovo 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*, C-33/03, Rink. p. I-1865, 25 punktą).

81 Todėl reikia konstatuoti, kad Žemutinės Austrijos žemės įstatymai nėra suderinti su direktyvos 6 straipsnio 1 dalimi.

82 Tad ieškinys šiuo klausimu yra pagrįstas.

Direktyvos 6 straipsnio 1 dalies pažeidimas Aukštutinės Austrijos žemėje

— Šalių argumentai

- 83 Komisija nurodo, kad *Oö NSchG* 15 straipsnio 2 dalis numato galimybę nustatyti kraštovaizdžio priežiūros planus. Tačiau tokia galimybė nėra pakankama direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos atžvilgiu.
- 84 Komisija nurodo, kad pagal *Oö NSchG* 15 straipsnio 2 dalį saugomoms teritorijoms Žemės vyriausybė gali patvirtinti kraštovaizdžio priežiūros planus, kuriuos sudaro priemonės, „būtinės viešojo intereso požiūriu ir neapsunkinančios leistino atitinkamų žemės sklypų ūkinio naudojimo“. Taigi pateikta sąlyga dėl „ūkinio naudojimo“ yra suvokiama kaip pareigos patvirtinti kraštovaizdžio priežiūros planus apribojimas.
- 85 Austrijos vyriausybė teigia, kad direktyvos 6 straipsnio 1 dalis valstybėms narėms suteikia galimybę apibrėžti apsaugos priemonių, kurių reikia imtis, pobūdį.
- 86 Ši vyriausybė taip pat teigia, kad *Oö NSchG* 15 straipsnio 2 dalis atitinka direktyvą, turint omenyje tai, jog sąvoka „ūkinis naudojimas“ turėtų būtų suvokiama tik kaip eksploatavimas, kurį atliekant laikomasi saugomoms teritorijoms taikomų apsaugos taisyklių. Todėl kompetentingos reguliuojančios ar administracinės institucijos neturėtų leisti naudojimo, prieštaraujančio direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje numatytiems apsaugos tikslams.

— Teisingumo Teismo vertinimas

- 87 Pirmiausia reikia priminti, kad direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje numatytais sąvokomis Bendrijos teisės aktų leidėjas siekė nustatyti valstybių narių pareigą imtis būtinų apsaugos priemonių, kurios atitiktų natūralių buveinių tipų ir rūšių, įtrauktų atitinkamai į direktyvos I ir II priedus, ekologinius reikalavimus.
- 88 Tačiau reikia konstatuoti, kad *Oö NSchG* 15 straipsnio 2 dalis, pagal kurią „Europos saugomoms teritorijoms“ ir „saugomoms aplinkos teritorijoms“ „galima“ parengti priežiūros planus, suteikia Žemės vyriausybei diskreciją nusprendžiant, ar reikia imtis „būtinų apsaugos priemonių“ .
- 89 Taigi, kaip nurodyta šio sprendimo 76 punkte, tokia analizė neišplaukia iš valstybių narių papildomos kompetencijos. Vien todėl *Oö NSchG* 15 straipsnio 2 dalis nėra teisingas direktyvos 6 straipsnio 1 dalies perkėlimas.
- 90 Svarbu pridurti, kad minėto *Oö NSchG* 15 straipsnio 2 dalis nepatikslina sąvokos „leistino ūkinio naudojimo“ apimties ir kad yra suprantama, jog tokio pobūdžio intervencija gali trukdyti priimti būtinas apsaugos priemones. Todėl ir šiuo aspektu ši nuostata yra nesuderinama su direktyvos 6 straipsnio 1 dalimi.
- 91 Iš to, kas išdėstyta, išplaukia, kad Aukštutinės Austrijos žemės teisės aktai neatitinka minėtos direktyvos nuostatos.

92 Todėl Komisijos ieškinys šiuo aspektu yra pagrįstas.

Direktyvos 6 straipsnio 2 dalies pažeidimas Tirolio žemėje

— Šalių argumentai

93 Komisija teigia, kad nei *Tiroler NSchG* 1 ir 2 straipsniai, nei 5 ar 14 straipsniai neleidžia manyti, jog direktyvos 6 straipsnio 2 dalis buvo perkelta laikantis Bendrijos teisės. *Tiroler NSchG* 22, 23 ir 24 straipsniai reglamentuoja augalų, gyvūnų ar paukščių rūšių apsaugą, taip pat su nesaugomomis rūšimis susijusias priemones, bet nenumato draudimo bloginti padėties specialiose saugomose teritorijose.

94 Austrijos vyriausybė teigia, kad minėtose *Tiroler NSchG* nuostatose atsižvelgta į direktyvos 6 straipsnio 2 dalyje numatytą pareigą.

95 Iš tikrųjų, jei pripažintume, kad minėtose nuostatose nėra specialaus draudimo bloginti padėties specialiose saugomose teritorijose, ši vyriausybė vis dėlto mano, kad perkeliant minėtą pareigą nebūtinai reikia pažodžiui pakartoti direktyvos 6 straipsnio 2 dalį. Žemės teisės aktų leidėjas turi užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgta į šį apsaugos reikalavimą, jog būtų užtikrinta, kad natūralios buveinės ir rūšių buveinės nebūtų bloginamos ir kad rūšys, kurioms šios teritorijos yra skirtos, nebūtų trikdomos.

- 96 Ši vyriausybė priduria, kad bet kuriuo atveju *Tiroler NSchG* 14 straipsniu padaryti pakeitimai minėtą įstatymą suderino su direktyva.

— Teisingumo Teismo vertinimas

- 97 Pirmiausia reikia pažymėti, kad *Tiroler NSchG* 14 straipsnis buvo priimtas tik pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nurodytam terminui. Todėl šis teisės aktų pakeitimas, remiantis šio sprendimo 50 punkte primenama Teisingumo Teismo praktika, nėra svarbus vertinant argumentą dėl įsipareigojimų neįvykdymo.
- 98 Kalbant apie pirmą direktyvos 6 straipsnio 2 dalyje numatytą pareigą, kuri įpareigoja valstybes nares imtis atitinkamų priemonių siekiant specialiose saugomose teritorijose išvengti natūralių buveinių ir rūšių buveinių blogėjimo, dėl Austrijos vyriausybės pateiktų argumentų, susijusių su direktyvos 6 straipsnio 2 dalies perkėlimo būdais, svarbu pabrėžti, kad pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje galiojusioje Tirolio žemės teisėje nebuvo būtinos tikslios teisinės nuostatos, įpareigojančios kompetentingas institucijas vengti minėtų buveinių blogėjimo (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* 37 punktą).
- 99 Esant šioms sąlygoms, negalima pritarti argumentams, kad bendras teisinis kontekstas, išplaukiantis iš galiojančių Tirolio žemės teisės aktų, atitinka minėtus reikalavimus.

- 100 Dėl antrosios pareigos, išplaukiančios iš direktyvos 6 straipsnio 2 dalies ir įpareigojančios valstybes nares imtis atitinkamų priemonių siekiant išvengti direktyvos 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų rūšių, kurioms numatytos specialios apsaugos teritorijos, trikdymo, reikia konstatuoti, kad ir *Tiroler NSchG* 22–24 straipsniai neperkelia šios pareigos, nes juose minimos ne rūšys, kurių apsaugai reikia nustatyti minėtas teritorijas, t. y. direktyvos II priede nurodytosios, bet jos IV priedo a punkte išvardytos rūšys, kurių apsaugą numato direktyvos 12 straipsnis.
- 101 Taigi rūšių, kurių atžvilgiu nustatytos specialios apsaugos teritorijos, apsauga turi būti visiškai užtikrinta (žr. 2003 m. vasario 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Liuksemburgą*, C-75/01, Rink. p. I-1585, 43 punktą).
- 102 Todėl Tirolio žemės teisės aktai neatitinka direktyvos 6 straipsnio 2 dalies.
- 103 Tad šiuo aspektu Komisijos ieškinys yra pagrįstas.

Direktyvos 16 straipsnio 1 dalies pažeidimas Žemutinės Austrijos ir Zalcburgo žemėse

— Kaltinimas, susijęs su Žemutinės Austrijos žemės teisės aktais

Šalių argumentai

- 104 Komisija teigia, kad *Nö NSchG* 20, 21 ir 22 straipsniuose nėra nuorodos į „geros apsaugos būklės palaikymo“ kriterijų ir kad įgyvendintinos sąlygos ir kriterijai, jog

būtų galima nukrypti nuo direktyvoje numatytos apsaugos sistemos, nėra išsamiai išvardyti, priešingai nei reikalaujama jos 16 straipsnio 1 dalyje.

105 Komisija priduria, kad *Nö JagdG* 95 straipsnyje skelbiami draudimai taikomi tik laukinėje gamtoje gyvenančių gyvūnų rūšių atžvilgiu ir todėl jie netaikomi kitoms rūšims.

106 Austrijos vyriausybė mano, kad dėl pasirinktos teisės aktų leidimo technikos direktyvos reikalaujamą apsaugą užtikrina *Nö NSchG* 20 straipsnio 4 dalis. Iš tiesų kompetentingos institucijos, pirma, turėtų veikti pagal direktyvą, antra, laikytis medžioklės teisės aktuose skelbiamų draudimų. Praktikoje nukrypti leidžiantys leidimai turėtų būti išduodami labai griežtai, t. y. tik jei nėra jokio pastebimo pavojaus saugomų augalų ir laukinių gyvūnų rūšims.

107 Ši vyriausybė taip pat tvirtina, kad ta pati nuostata užtikrina teisinio saugumo principo laikymąsi, nes įpareigoja kompetentingas institucijas aiškiai apibrėžti leidžiamas gaudymo ar žudymo priemones, įrenginius ir būdus.

108 Galiausiai minėta vyriausybė paaiškina, kad *Nö NSchG* 21 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytos išimtyms niekada neturėtų būti taikomos tyčinės žalos augalams, gyvūnams ar saugomoms buveinėms atvejais.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 109 Pirmiausia reikia priminti, kad direktyvos 12–14 straipsniai ir 15 straipsnio a ir b punktai bendrai sudaro vientisą normų, kurios įpareigoja valstybes narės nustatyti griežtos aptariamų gyvūnų ir augalų rūšių apsaugos režimą, sistemą (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* 112 punktą).
- 110 Taip pat reikia pastebėti, kad direktyvos 16 straipsnis, kuris tiksliai apibrėžia kriterijus, kurių pagrindu valstybės narės gali numatyti išimtis iš draudimų, skelbiamų jos 12–15 straipsniuose, yra nuostata, numatanti išimtį iš direktyvoje numatytos apsaugos sistemos. Todėl šį straipsnį reikia aiškinti siaurai (žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę* 111 punktą).
- 111 Šiuo požiūriu reikia pridurti, kad pagal direktyvos 16 straipsnio 1 dalį visos nacionaliniu lygmeniu priimtose priemonės, kurios nukrypsta nuo direktyvoje numatytų draudimų, turi būti priklausomos nuo sąlygos, kad nėra kito tinkamo sprendimo.
- 112 Iš to išplaukia, kad nacionalinės nuostatos, kurios leidimų nukrypti nuo direktyvos 12–14 straipsniuose ir 15 straipsnio a ir b punktuose nustatytų draudimų išdavimą sieja ne su visais jos 16 straipsnyje skelbiamais kriterijais ir sąlygomis, bet tik su kai kuriais iš jų, nesukuria šį straipsnį atitinkančios sistemos.
- 113 Be to, kaip buvo priminta šio sprendimo 80 punkte, vien direktyvos nuostatas atitinkanti administracinė praktika yra nepakankama užtikrinant teisingą Bendrijos teisės perkėlimą.

- 114 Pirmiausia, kalbant apie *Nö NSchG* 20 straipsnio 4 dalį, reikia paminėti, kad nors numatyta, jog nukrypti leidžiantys leidimai gali būti išduodami, jei nėra pavojaus laukinei florai ir faunai, vis dėlto tokios išimtys taikomos atvejams, kai aptariamų rūšių populiacijos nėra gerai apsaugotos.
- 115 Pagal direktyvos 16 straipsnio 1 dalį minėtų populiacijų gera apsaugos būklė jų natūralaus paplitimo areale yra būtina ir išankstinė sąlyga leisti nukrypti nuo jos nuostatų.
- 116 Esant šioms sąlygoms, *Nö NSchG* 20 straipsnio 4 dalies neapibrėžtumas yra nesuderinamas su tikslaus ir aiškaus direktyvos 16 straipsnio 1 dalies perkėlimo reikalavimu (analogiškai žr. 1995 m. kovo 23 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-365/93, Rink. p. I-499, 9 punktą).
- 117 Antra, dėl argumentų, susijusių su nukrypimu, svarbu konstatuoti, kad *Nö NSchG* 20 straipsnio 4 dalyje kaip pavyzdys nurodytas nukrypimas mokslo tiriamojo darbo ar švietimo tikslais.
- 118 Tačiau nors teisinga, kad tokie nukrypimai gali būti priskiriami direktyvos 16 straipsnio 1 dalies d punktui, aptariama nacionalinės teisės nuostatos formuluotė vis dėlto nedraudžia tik nukrypimų, kurie gali būti leidžiami dėl kitų motyvų nei tie, kurie išsamiai išvardinti direktyvos 16 straipsnio 1 dalies a–d punktuose.

- 119 Trečia, reikia pažymėti, kad *Nö NSchG* 20 straipsnio 4 dalis taip pat nekartoja direktyvos 16 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytų nukrypimo sąlygų, t. y. reikalavimo, kad bet kokia nukrypstanti priemonė būtų priimta laikantis griežtai kontroliuojamų sąlygų ir būtų atrankinio bei riboto pobūdžio.
- 120 Kalbant apie *Nö NSchG* 21 straipsnį, pakanka priminti, kad direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje nenumatytas nukrypimas dėl žemės ar miškų ūkio komercinio eksploatavimo.
- 121 Galiausiai, kalbant apie Austrijos vyriausybės argumentą, susijusį su medžioklės teisės aktų nuostatomis, reikia pabrėžti, kad taikant *Nö NSchG* 20 straipsnio 4 dalį gali būti pažeidžiami direktyvos 12–15 straipsniai ne medžioklės srityje. Be to, net jei nacionalinės institucijos laikosi nacionalinių medžioklę reglamentuojančių teisės aktų nuostatų, tokia sistema nesukuria teisinio reglamentavimo, kuris atitinka Bendrijos nuostatą, įtvirtinančią baigtinį leistinų nukrypimo priežasčių sąrašą. *Nö JagdG* 95 straipsnyje nėra tokio priežasčių sąrašo ir jis tik draudžia tam tikrus medžioklės metodus tam tikrų gyvūnų rūšių atveju.
- 122 Iš nurodytų aplinkybių išplaukia, kad Žemutinės Austrijos žemės teisės aktai neatitinka direktyvos 16 straipsnio 1 dalies.
- 123 Todėl šiuo aspektu Komisijos ieškinys yra pagrįstas.

— Kaltinimai, susiję su Zalcburgo žemės teisės aktais

Šalių argumentai

- ¹²⁴ Komisija nurodo, kad *Sbg NSchG* 34 straipsnis ir *Sbg JagdG* 104 straipsnio 4 dalis neperkelia direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje skelbiamo „geros apsaugos būklės palaikymo“ kriterijaus. Be to, *Sbg NSchG* 34 straipsnio 1 dalies 2 ir 9 punktuose nurodytos su gėrimų gamyba ir įrengimų statyba susijusios nukrypimo priežastys negali būti priskirtos jokiai direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje nurodytai priežastčiai.
- ¹²⁵ Austrijos vyriausybė tvirtina: kadangi direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybė nukrypti nuo joje numatytų draudimų, tokios nustatytos apsaugos sistemos logikai prieštarautų tai, kad su nukrypti leidžiančiais leidimais susijusioje nuostatoje būtų numatyta pareiga atkurti gerą apsaugos būklę. Be to, *Sbg NSchG* 34 straipsnio 3 dalis yra siauresnė nei direktyvos 16 straipsnio 1 dalis, nes visomis nukrypstančiomis priemonėmis turi būti vengiama aptariamoje teritorijoje esančių augalų ar gyvūnų rūšių populiacijų padėties bloginimo.

Teisingumo Teismo vertinimas

- ¹²⁶ Reikia pastebėti, kad direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje esantys žodžiai „palaikyti gerą apsaugos būklę“ priskirtini situacijai, apibrėžtai jos 1 straipsnio i punkte, kuri, pirma, apima bendrus minėto punkto pirmojoje pastraipoje nurodytus elementus ir, antra, tam tikrą skaičių kumuliatyvaus pobūdžio kriterijų. Kaip matyti iš šio sprendimo

59 punkto, valstybės narės šias sąvokas privalo perkelti į savo vidaus teisę pakankamai teisiškai tiksliai.

¹²⁷ Tačiau *Sbg JagdG* 104 straipsnio 4 dalis numato, kad nukrypti leidžiantys leidimai gali būti išduodami, „jeigu tai nekelia pavojaus aptariamoms laukinės rūšies populiacijai“. Ši nuostata nukrypsta nuo direktyvoje numatytos apsaugos sistemos, nes ji leidžia išimtis iš draudimų, nesusiedama jų su reikalavimu palaikyti gerą aptariamų rūšių populiacijų apsaugos būklę.

¹²⁸ Kalbant apie *Sbg NSchG* 34 straipsnio 1 dalį, reikėtų pažymėti, jog pateisinimai, susiję atitinkamai su gėrimų gamyba ir įrengimų statyba, nepriskirtini nė vienai nukrypimo priežasčiai, kurių baigtinis sąrašas yra pateikiams direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje.

¹²⁹ Todėl ginčijamas įsipareigojimų neįvykdymas gali būti laikomas nustatytu.

Direktyvos 22 straipsnio b punkto pažeidimas Žemutinės Austrijos žemėje

— Šalių argumentai

¹³⁰ Komisija pastebi, kad *Nö NSchG* 17 straipsnio 5 dalis nevietinių rūšių introdukcijos leidimo išdavimą sieja su direktyvoje nenurodytu kriterijumi, t. y. kad galima žala

nebūtų „ilgalaikė“. Be to, ši nuostata nedraudžia bet kokio poveikio natūralioms buveinėms jų natūralaus paplitimo areale, taip pat vietinei laukinei faunai ir florai, sukkelto tyčine nevietinių rūšių introdukcija.

- ¹³¹ Austrijos vyriausybė mano, kad *Nö NSchG* 17 straipsnio 5 dalį aiškinant pagal direktyvą visada bus atsisakoma išduoti leidimą vykdyti nevietinių ar nepritaikytų vietinėms sąlygoms rūšių introdukciją į aplinką, jei tokia intervencija kelia pavojų vietinei faunai ir florai.

— Teisingumo Teismo vertinimas

- ¹³² Reikia konstatuoti, kad *Nö NSchG* 17 straipsnio 5 dalis tyčinę nevietinių gyvūnų ar augalų rūšių introdukciją leidžia su sąlyga, kad tai neturės ilgalaikio poveikio natūralioms buveinėms ir vietinei laukinei faunai bei florai.

- ¹³³ Taigi toks režimas nėra teisingas direktyvoje numatytos apsaugos sistemos perkėlimas. Šis režimas iš esmės reikalauja, kad visos nukrypstančios priemonės atitiktų 22 straipsnio b punkte numatytas sąlygas, būtent tas, pagal kurias leidimas suteikiamas tik tada, kai nedaroma jokios žalos natūralioms buveinėms.

134 Šiuo požiūriu reikia pabrėžti, kad sąvoka „jokios žalos“ reiškia apsaugos reikalavimą, kuris yra aiškus ir išeina už to, kas skelbiama *Nö NSchG* 17 straipsnio 5 dalyje, ribų.

135 Todėl ginčijamas įsipareigojimų neįvykdymas yra laikomas nustatytu.

136 Iš to, kas išdėstyta, išplaukia, kad Austrijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal direktyvos 1 straipsnį, 6 straipsnio 1 ir 2 dalis, 12 ir 13 straipsnius, taip pat 16 straipsnio 1 dalį ir 22 straipsnio b punktą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

137 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Austrijos Respublika iš esmės pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

138 Dėl argumentų, susijusių su ieškinyje nurodytų įsipareigojimų neįvykdymu, kurių Komisija atsisakė vėlesnėje procedūros stadijoje, reikia konstatuoti, kad aptariamų kaltinimų buvo atsisakyta po aptariamų nacionalinių teisinių instrumentų pakeitimo. Tad dėl kaltinimų atsisakymo atsakinga atsakovė, nes vidaus teisės nuostatos buvo

pavėluotai suderintos su Bendrijos teisės reikalavimais. Todėl, taikant Procedūros reglamento 69 straipsnio 5 dalį, iš Austrijos Respublikos priteisiama padengti visas bylinėjimosi išlaidas šioje instancijoje.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

- 1. Austrijos Respublika neįvykdė įsipareigojimų pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos 1 straipsnio e, g ir i punktus, 6 straipsnio 1 ir 2 dalis, 12 ir 13 straipsnius, taip pat 16 straipsnio 1 dalį ir 22 straipsnio b punktą.**
- 2. Atmesti likusią ieškinio dalį.**
- 3. Priteisti iš Austrijos Respublikos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.